

11. JUL. 2006 15:24

LSTAB 46 B 7854410 ▲

NR. 013 S. 2/4
1 (3)LSTAB
LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

BESLUT

Datum
23.2.2000Beteckning
2031-1996-2325Kulturmiljöenheten
Ann-Charlotte Backlund

delg kvitto

Stockholms stad
Gatu- och fastighetskontoret
Box 8311
104 20 STOCKHOLMByggnadsminnesförklaring av Spökparken med lusthusbyggnad, Vasastaden
2:97, Stockholm**Beslut**

Länstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) Spökparken för byggnadsminne.

Skyddsföreskrifter

För Spökparken gäller följande skyddsföreskrifter:

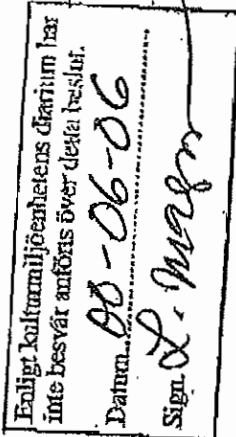
1. Parken får inte delas eller bebyggas. Karaktäristiska inslag som speglar parkens historia skall bevaras; härin inbegrips också plank och staker. Schaktning i parken får inte företas utan tillstånd från Länsstyrelsen. En vårdplan för parken skall upprättas i samråd mellan Länsstyrelsen och Stockholms stad.
2. Lusthusbyggnaden får inte rivas eller flyttas. Ingrepp får inte göras i byggnadens stomme.
3. På byggnadens exteriör får endast förändringar som syftar till återställande av ett äldre utseende företas. Ingrepp i byggnadens fasta inredning får inte göras. Därmed avses bland annat att norra innerväggens väggmålning inte får demonteras eller täckas över.
4. Vård och underhållsarbeten skall utföras med traditionella material och metoder så att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Motivering

Parken har ett sådant kultur- och arkitekturhistoriskt värde att den uppfyller de villkor som uppställts för byggnadsminne enligt kulturminneslagen.

Historik

Fastigheten Kungsstenen 3 bestod tidigare av det s.k. Spökslottet samt Spökparken med lusthus. Huvudbyggnaden - Spökslottet - uppfördes runt år 1700 av handelsmannen Hans Petter Scheffler. Lusthuset i öster är samtida med huvudbyggnaden. Parken, ursprungligen anlagd efter renässansens ideal med raka gångar, parterrer och klippta häckar, omvandlades vid 1800-

Postadress
Box 22067
104 22 STOCKHOLMRådhusadress
Hantverkargatan 29Telefon
08 - 785 44 00 (växel)
08 - 785 44 45 (direkt)Telefax
08 - 785 40 01 (reception)
08 - 785 44 10 (direkt)Postfriknummer
3 51 74 - 6

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

LSTAB

BESLUT

Datum

23.2.2000

Bezeichnung

2031-1996-2325

Kulturmiljöenheten
Ann-Charlotte Backlund

delg kvitto

talets slut till en romantisk park med buktande gångvägar och stora träd. På 1940-talet anlades en kryddgård, som i förenklad form finns kvar idag.

Spökslottet samt Spökparken med lusthus förklarades enligt regeringsbeslut den 29 januari 1965 för statligt byggnadsminne. Enligt avtal den 23 april 1991 mellan Svenska Staten och Stockholms kommun har Spökparken med lusthus därefter avstyckats från Kungsstenen 3 och bildar numera fastigheten Vasastaden 2:97 vilken övergått i kommunens ägo.

Ärendets handläggning

Enligt 3 kap 1 § Kulturminneslagen skall ett statligt byggnadsminne som övergår till annan ägare än staten därmed utgöra ett byggnadsminne enligt denna lag. I avtalet godtar kommunen att skyddsföreskrifter utfärdas för lusthuset och parken. Ett förslag till skyddsföreskrifter har därefter upprättats. Gatü- och fastighetskontoret godkände föreslagna skyddsföreskrifter den 11 mars 1999.

Upplysningar

Länsstyrelsen lämnar utan kostnad för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Länsstyrelsen får vidare framhålla att om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

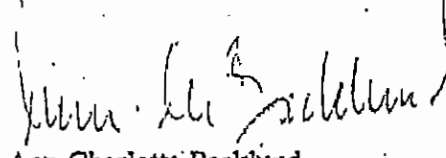
Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäligen med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Detta beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (Länsrätten i Stockholms län) enligt anvisningar på bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. I beslutet har även deltagit länsassessor Göran Bjarne samt länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, föredragande.

Bo Hansson

Ann-Charlotte Backlund

11. JUL. 2006 15:25

LSTAB 46 8 7854410 ▲

NR. 013 S. 4/4'

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

LSTAB

BESLUT

Datum

23.2.2000

Beteckning

2031-1996-2325

Kulturmiljöenheten
Ann-Charlotte Backlund

delg kvitto

Kopia till

akten med lagakraftsbevis

kulturmiljöenheten med lagakraftsbevis

Riksantikvarieämbetet

Stockholms stadsmuseum

Byggnadsnämnden i Stockholm med lagakraftsbevis

Inskrivningsmyndigheten med lagakraftsbevis

Rättsenheten, GB

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Kulturmiljöenheten
Kersti Lilja
08-785 42 48

BESLUT

DOKID:

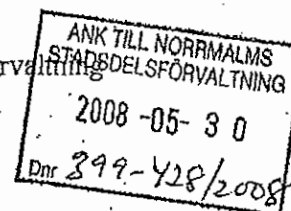
206.26

1 (2)

Datum
2008-05-29

Beteckning
432-08-43605

Normmalms Stadsdelsförvaltning
Att: Britt Mattsson
Box 3128
103 62 Stockholm

Tillstånd enligt 3 kap lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) till genomförande av vårdande åtgärder och mindre förnyelse av parken, byggnadsminnet Spökparken, Vasastaden 2:97, Vasastaden, Stockholm

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar enligt 3 kap 14 § KML att lämna tillstånd till genomförande av vårdande åtgärder och mindre förnyelse av parken av byggnadsminnet Spökparken enligt ansökan den 2008-05-19.

VILLKOR

- Grusprov skall godkännas av Stadsmuseet, Ingrid Dyhlen-Täckman.
- Beslutet gäller endast under kända förutsättningar. Om nya omständigheter framkommer under arbetets gång ska frågan överlämnas till Länsstyrelsen för ny prövning.
- Tillståndet gäller i två år från beslutsdatum.

BAKGRUND

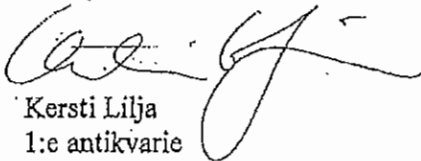
Länsstyrelsen har i beslut den 23 februari 2000 förklarat Spökparken som byggnadsminne. Följande skyddsbestämmelser gäller för byggnadsminnet:

1. Parken får inte delas eller bebyggas. Karakteristiska inslag som speglar parkens historia skall bevaras, häri inbegrips också plank och staket. Schaktning i parken får inte företas utan tillstånd från Länsstyrelsen. En vårdplan för parken skall upprättas i samråd mellan Länsstyrelsen och Stockholms stad.
2. Lusthusbyggnaden får inte rivas eller flyttas. Ingrepp får inte göras i byggnadens stomme.
3. På byggnadens exteriör får endast förändringar som syftar till återställande av ett äldre utseende företas. Ingrepp i byggnadens fasta inredning får inte göras. Därmed avses bland annat att norra innerväggens väggmålning inte får demonteras eller täckas över.
4. Vård och underhållsarbeten skall utföras med traditionella material och metoder så att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Ni har den 19 maj 2008 ansökt om tillstånd för genomförande vårdande åtgärder och mindre förnyelse av parken.

Ett vårdprogram för parken har upprättats. Vårdprogrammet som har utförts av Maria Flink blev klart under februari 2008. Planerade åtgärder utgörs av trädvårdsåtgärder, grusning av gångar samt viss utökning av grusytorna utanför folkuniversitetets lokaler. Åtgärderna omfattas även av upprustning av gräsytor och planeringar samt möblering och iordningställande av mindre lektyta. Åtgärderna som finns utförligt beskrivna i ansökan utgår från de riktlinjer som anges i vårdprogrammet.

Kersti Lilja
1:e antikvarie

Hanna Gelotte
1:e antikvarie

Bilaga
Besvärshänvisning

Kopia till
Mk (exp, kl, hla)
Riksantikvarieämbetet
Stockholms stadsinmuseum
Stockholms kommun
Nina Weibull

NORRMALMS STADSDELSFÖRVALTNING
PARKMILJÖGRUPPEN NORRA INNERSTADEN

2008 05 19
DNR 300-387/2008

Länsstyrelsen i Stockholms län
Att: Kersti Lilja
Kulturmiljöenheten
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Spökparken, Vasastaden 2:97

Ansökan om tillstånd för genomförande av vårdande åtgärder och mindre förnyelse i parken

Ett vårdprogram för Spökparken har upprättats, februari 2008. Planerade åtgärder har utgått från de riktlinjer som anges i vårdprogrammet.

Under vintern 2008 har följande åtgärder utförts i parken vilka Länsstyrelsen informerats om:

- Lindarna längs Drottninggatan har hamlats.
- Lindarna i mittaxeln framför lusthuset har beskurits för att hamlas i pyramidform.
- Två träd i dålig kondition mot Holländargatan har tagits ner.
- Torra grenar i övriga träds kronor har rensats ur, med undantag av lönnarna vars trädskronor planeras rensas senare under året.

Planerade åtgärder

Trädvård

- Rensning av torra grenar i lönnarna.
- Kompletteringsplantering av 1 st lind Tilia "Pallida" i lindraden framför lusthuset. Utförs i hösten 2008.
- Utvärdering av resultatet av hamlingen av lindarna i parken, mot Drottninggatan och framför lusthuset, utförs i höst tillsammans med Daniel Daggfeldt, Trädmästarna.
- Beslut om eventuella kompletterande åtgärder tas i höst.

Grusytor

- Grusytan framför folkuniversitet utökas med ca 2 m eftersom skolan utökas med gymnasieelever. Befintliga gräsytor skall bevaras och rundas så att de liknar befintlig situation. Grusytan utökas också förbi dörren.
- Samtliga gångar grusas. Större justeringar är inte nödvändiga. De mindre justeringar som behövs, bedöms kunna utföras med slitlagermaterialet. (stenmjöl 0-8, samt en toppning med 20 mm gult grus).
Grusprov tas fram av Stadsdelsförvaltningen och Stadsmuséet.

Gräsytor

- Befintliga centrala gräsytor är sliten. Den används bland annat som hundrastgård. Denna rustas genom att den luckras och läggs om med grästorg (gödsas och vattnas). Gräsytor stängslas in under etableringstiden.
- Örtbevuxna gräsytor är slitna. Dessa rustas genom påförsel av jord samt sådd. Restriktioner skall anges på ritning för jordbearbetning.

Planteringar

- Befintliga Rhododendron flyttas bort från parken under hösten 2008. I stället planteras syréner av olika sorter och fläder. Kejsarolvon kan eventuellt också planteras någonstans i parken.
- Skuggrabatten:
  - befintlig smågatsten tas bort.
  - befintliga örter (Astrantia major, Geranium sp, Dicentra) tas till vara, Jordslås för omplantering. Stålbänden behålls.
  - Ytan grusas (stenmjöl 0-8, samt grus enligt ovan).
  - Befintliga planteringsytor jordförbättras och planteras med tillvaratagna och nya perenner. Mitten-rutorna iordningställs för plantering av sommarblommor.
  - Bänkar och omgivande avenbokshäck bevaras.,

Möblering

- Papperskorgar skall ges en annan något mer undanskymd placering i parken
- 4 st soffor intill Spökslottets fasad flyttas till Folkuniversitetets byggnad, till kanten av den utökade grusytor.

Iordningställande av mindre lektya

- Solrabatten omvandlas till en mindre lektya.
- Smågatstenen tas bort. Ev kan en rad smågatsten sättas som fris runt planteringsrutorna.
- Sandlåda iordningställs. Sargen platsbyggs. (En 40 cm bred sarg som sticker upp 15 cm från omgivande grusytor. Sandytor läggs 20 cm nedanför sargen).
- 3 st betonghästar, från Ta form AB, placeras i grupp i ett hörn.
- En solfilt av trä anläggs som vilplats/ matsäcksställe för små barn i soligt läge.

Övrigt

Ytterligare plantering av träd och buskar, en avgjutning av sandstensurnan i betong för placering i parken har diskuterats, likaså komplettering av informationsskyltar.

Härmed ansöks om tillstånd att genomföra planerade vårdande åtgärder och mindre förnyelse i parken.

Vänliga hälsningar,

Britt Mattsson

Britt Mattsson
Landskapsarkitekt, LARMSA

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Kulturmiljöenheten
Kersti Lilja
08-785 42 48

SKRIVELSE

Datum
2009-03-18

Beteckning

DOKID: 23267

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Att: Britt Mattsson
Box 3128
103 62 Stockholm

ANK TILL MF
STADSDELSFÖRVALTNINGEN
2009-03-19
Dnr 501-213/2009

1 (2)

**Beträffande slitaget på byggnadsminnet Spökparken,
Vasastaden 2:97, Stockholm**

För närvarande pågår en upprustning av parken i enlighet med ett Vårdprogram som framtagits av trädgårdshistoriker Maria Flinck år 2007. Under vårdprogrammets framtagande och även efteråt har inblandade från Länsstyrelsen, Stadsmuseet, Akademiska Hus, Donationsförvaltningen och Stadsdelsförvaltningen diskuterat vad man skall göra åt det hårda slitaget som blir av den stora mängd hundar som vistas i parken.

Länsstyrelsen har i beslut den 23 februari 2000 förklarat Spökparken som byggnadsminne. Följande skyddsbestämmelser gäller för byggnadsminnet:

1. Parken får inte delas eller bebyggas. Karakteristiska inslag som speglar parkens historia skall bevaras, häri inbegrips också plank och staket. Schaktning i parken får inte företas utan tillstånd från Länsstyrelsen. En vårdplan för parken skall upprättas i samråd mellan Länsstyrelsen och Stockholms stad.
2. Lusthusbyggnaden får inte rivas eller flyttas. Ingrepp får inte göras i byggnadens stomme.
3. På byggnadens exteriör får endast förändringar som syftar till återställande av ett äldre utseende företas. Ingrepp i byggnadens fasta inredning får inte göras. Därmed avses bland annat att norra innerväggens väggmålning inte får demonteras eller täckas över.
4. Vård och underhållsarbeten skall utföras med traditionella material och metoder så att det kulturhistoriska värdet inte minskar.

Länsstyrelsen anser att det i dagsläget är svårt att följa framtaget Vårdprogram för parken eftersom parkens strukturer och växtmaterial i dagsläget tar stor skada av det hårda slitaget som blir av den stora mängd hundar som vistas i parken. Även de av Länsstyrelsen framtagna skyddsbestämmelserna för den byggnadsminnesförklarade parken syftar till att bevara parken med växtmaterial

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

SKRIVELSE

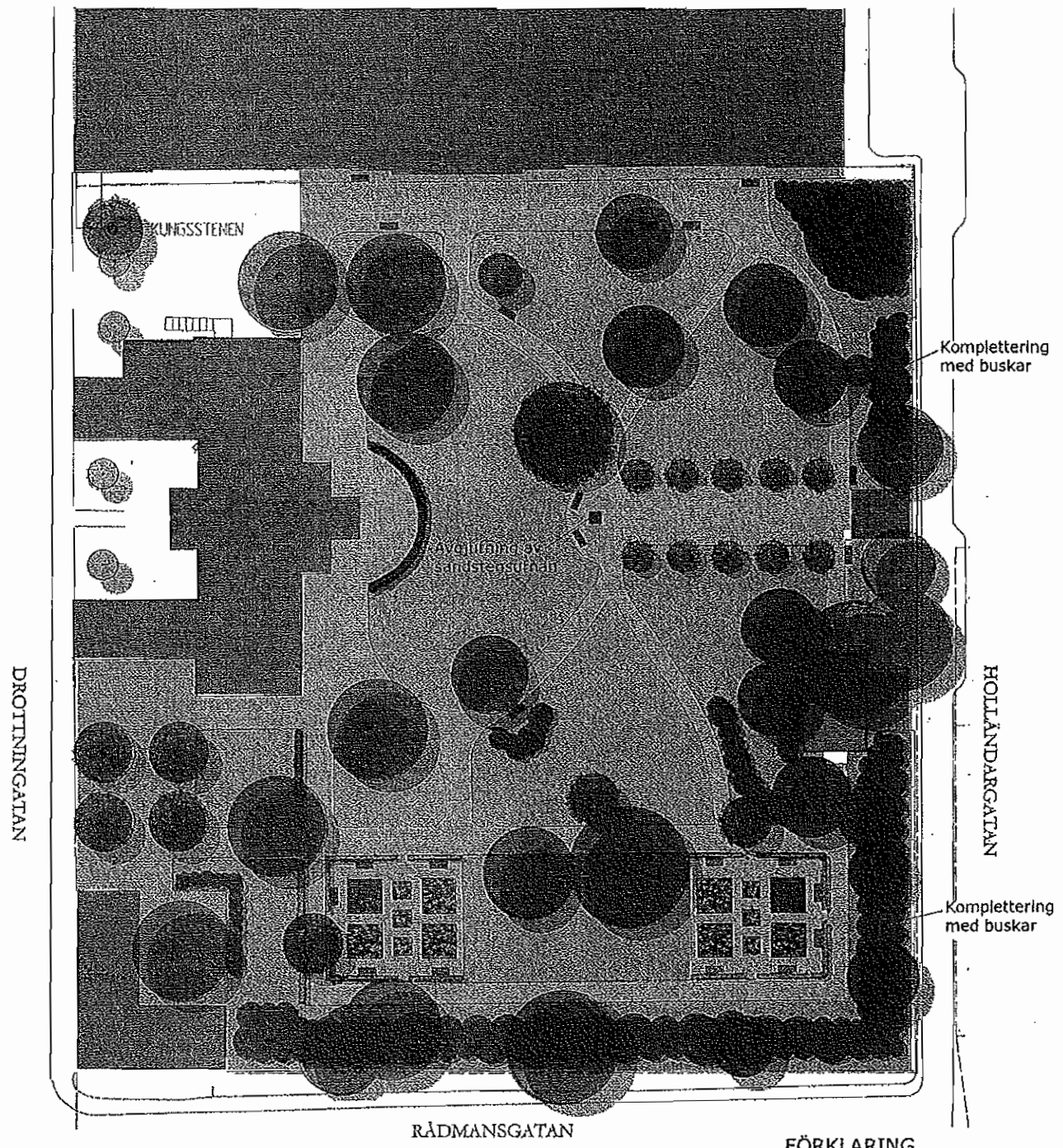
Datum
2009-03-18

Beteckning

och strukturer för framtiden. Med anledning av detta anser Länsstyrelsen att det är angeläget att åtgärder vidtas för att förhindra det fortsatta hårda slitaget av parken.

Kersti Lilja
1:e antikvarie

Kopia:
Mk (exp, kl, hla)
Stockholms stadsmuseum

UPPRUSTNING AV SPÖKPARKEN
 ILLUSTRATIONSPLAN
 2008-12-04
 SKALA 1:400/A3

FÖRKLARING

- Grus
- Gräs
- Blommor
- Soffa
- Nytt träd
- Befintligt träd